

HAVÍŘOVSKÝ ZPRAVODAJ O HISTORII MĚSTA



Jedna z dominantních budov Dolní Suché. Národní dům na dobové fotografii z roku 1930 se stal centrem sokolských sletů a dalších sportovních a kulturních aktivit. V důsledku poddolování byl spolu s celým okolím v 60. letech zbourán.

OBSAH

HISTORIE

- Dolní Suchá

DOBOVÁ POHLEDNICE

- Národní dům

SOCHY

- Horník



HISTORIE DOLNÍ SUCHÉ

Dolní Suchá (Nieder Suchau, Sucha Dolna) leží na historickém území knížectví Těšínského (Herzogtum Teschen, Księstwo Cieszyńskie), které je součástí Slezska. Samotný název Slezsko (Schlesien, Śląsk) pochází ze století dvanáctého. Od první poloviny 14. století je Slezsko součástí zemí Koruny české (Corona regni bohemiae), kterou původně tvořily země Čechy, Morava, Slezsko, Horní a Dolní Lužice a Braniborsko.

Po celou historickou dobu Těšínsko, v rámci kterého Dolní Suchá leží, bylo v periferní poloze na pomezí vlivů středověkého českého, polského a uherského království a protínaly se tu zájmy všech tří středověkých soustátí. V 18. století přibyl silný vliv nově se tvořícího pruského státu. Větší pozornosti se tomuto území dostalo za slezských válek po roce 1740 a zejména v souvislosti s rozvojem ostravsko-karvinského kamenouhelného revíru v 19. století a po přivedení železnice z Vídně do Bohumína v roce 1847. Projdeme se tedy staletími ve vztahu k Dolní Suché.

13. století - tvoří se základy soustátí české, polské a uherské koruny. V naší zájmové oblasti existuje klášter Orlová (1227) a objevují se zmínky o Doubravě 1229.

14. století - Korunu českou získává Jan Lucemburský a zakládá tak dynastii Lucemburků, která

HORNÍK

Autor: Stanislav Mikulaščík

Tato socha, signovaná rokem 1959, je vytvořená z patinovaného hoříckého pískovce. Dílo ztvárňuje horníka při práci se sbíječkou v ruce. Stojí před Základní školou M. Gorkého v Havířově.



HISTORIE DOLNÍ SUCHÉ

bude operovat v naší oblasti přes 100 let. Přemyslovci, kteří výrazně utvářeli dějiny střeoevropského prostoru od 9. století, vymírají po meči zavražděním Václava III., který byl zabit v Olomouci roku 1306 na cestě do Polska. Slezsko zařadil mezi dědičné země Koruny české Jan Lucemburský v roce 1327. Roku 1305 se v soupise desátků vratislavského biskupství poprvé uvádí Suchá jako „Sucha Utraque“, což znamená obojí Suché a nejspíše to tak dokládá, že již v této době existovaly Dolní i Horní Suchá.

15. století - Historické dějiny střeoevropského prostoru téměř půlstoletí určuje husitství. Roku 1458 je zvolen Jiří z Poděbrad českým králem, po něm 1471 následuje rod Jagellonců. V roce 1442 patřila Dolní i Horní Suchá ještě knížeti Bolkovi. 1447 se poprvé připomíná fara v Dolní Suché. 1471 už patří Suchá Petrovi Kusému ze Suhej, a tím začíná počátek vlastnictví drobné šlechty. Kusý odprodal Horní Suchou Jiříku Hynalovi z Kornic a na Stonavě a ten v roce 1490 získal i Dolní Suchou a spojil je opět v jeden celek.

16. století - V roce 1526 země Koruny české získávají na téměř 300 let Habsburkové. V tomtéž roce patřila celá Suchá Anně ze Suché. V 50. letech nastalo opět dělení a Dolní Suchou vlastnili Borkové z Roztropic. Petr Borek prodal v roce 1570 část území Janu staršímu Rostkovi ze Bzí. Pak následovali vlastníci na tomto území



Dolní Suchá v roce 1915 – bývalý zámecký dvůr

Kundrát Kesl z Boru a na to v roce 1591 Mandalena Pelhřimovna z Třánkovic.

17. století - Bitvou na Bílé hoře 1620 začíná třicetiletá válka. V tomto období byla Dolní Suchá ve vlastnictví mnoha majitelů. Uvádí se 1602 Kateřina Vlčková, Eva Rostková ze Bzí, 1609 Kryštof Rousecký a Petr Zajíček, který v roce 1620 odkoupil celý statek od Kateřiny. Kupní smlouva byla potvrzena na zámku v Dolní Suché.

18. století - V roce 1725 byl od statku Dolní Suchá oddělen statek Prostřední Suchá, v pramenech se objevuje Jan Jiří Lhotský ze Lhoty na Prostřední Suché. V roce 1782 získává Dolní Suchou těšínský měšťan Tomáš Kašpárek, který roku 1788 zakládá na severním okraji Suché osadu Kašpárkovice a 1787 první českou školu.

19. století - Na přelomu století Kašpárek odkoupil všechny díly Dolní Suché a v roce 1833 odkázal již sjednocené území své dceři Marii. V letech 1834–1853 statek drží Mikuláš Mattencloit, 1853 až 1886 Konrád Mattencloit a 1886 až 1902 Richard von Mattencloit-Ubelli.

20. století - 1902 odkoupili Suchou bratři Gutmannové, kteří zde v roce 1907 začali s výstavbou dolu Kaiser Franz Joseph Schacht. 1923 byl postaven Národní dům, který byl centrem sportovních i kulturních aktivit v Suché. V období 2. světové války byla Suchá spojena a patřila pod provincii Horní Slezsko v III. říši. Po válce v roce 1947 došlo ke sloučení s Prostřední Suchou a počátku výstavby nového hornického města, ke kterému byla Dolní Suchá nakonec v roce 1960 celá připojena a stala se součástí Havířova.

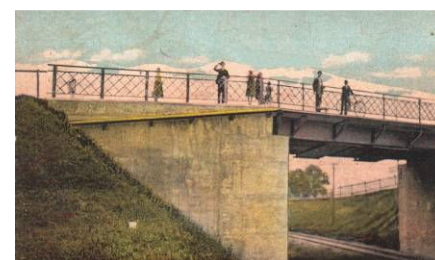
(Autor: Libor Kus)



Restaurace U Křístků v Dolní Suché na dobové fotografii z roku 1916



Vila stavitele pana Tomečka v Dolní Suché v roce 1916 (dům stále stojí na Orlovské ul.)



Most, pod kterým vedla stará železnice vedoucí ze Šumbarku přes Dolní Suchou

Barvy - Laky - Bronzy
 štětky - štětce - krémy na obuv - oleje
Benzin - Benzol - Fotopřířeby
 Umělá hnojiva, Semena, Med - čaj - rum
 vína - koňaky - kakao - lomnické su-
 chary - čokoláda - ovocné šťávy, Váno-
 ční cukroví, ozdoby a svíčky.

Farm. laboratoř a mediclální

DROGERIE

Ph. Mr. Emil Podhrázský

Dolní Suchá, Slezsko

Veškeré koření pro kuchyně.

Lečivé rostliny - minerální vody - obva-
 zové látky - chirurgické a léčivé potřeby
 chemické sklo. Prášky a fluidy pro dobytek.
 Americké mýdlo na praní. Toiletní a ko-
 smetické krémy, mýdla a voňavky. Po-
 třeby k holení. Likérové trestí. Inkousty,
 křídly a houby. Dětské moučky, krupičky,
 suchary, zásypy a ostatní potřeby pro
 ošetřování dětí. Lékařské pijavky. Gumo-
 vé zboží.

Dobová reklama Drogerie pana Emila Podhrázského z Dolní Suché